

**Ετήσιο Μνημόσυνο εκπαιδευτικών, εφόρων, ευεργετών, δωρητών των Ελληνικών
εκπαιδευτηρίων Επαρχίας Κερύνειας – Εκκλησία Αγίου Γεωργίου, Μάμμαρι**

29 Ιανουαρίου 2017

Πανιερώτατε,

Σεβαστό Ιερατείο

Αγαπητοί Δήμαρχοι Λαπήθου και Καραβά

Αγαπητέ εκπρόσωπε της Δημάρχου Κερύνειας,

Αγαπητέ κοινοτάρχη της φιλόξενης κοινότητας Μαμαρι,

Αγαπητοί κοινοτάρχες της επαρχίας Κερύνειας

Αγαπητοί φίλοι πρόεδροι των σχολικών Εφορειών ,προσφυγικών σωματείων και οργανώσεων της επαρχίας Κερύνειας,

Αγαπητοί Συνεπαρχιώτες,

Εκλεκτό εκκλησιασμα.

Τους τρεις μεγίστους φωστήρες της τρισηλίου θεότητας τιμά αύριο η εκκλησία μας. Τον Μέγα Βασίλειο, τον Γρηγόριο τον Θεολόγο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο.

Τρεις ιεράρχες, οι οποίοι διακρίθηκαν για την υποδειγματική άσκηση των ποιμαντικών τους καθηκόντων. Βασικό γνώρισμα της εκκλησιαστικής τους διακονίας ήταν η πλούσια φιλανθρωπική και κοινωνική τους δράση, με τη διάδοση των αρετών της δικαιοσύνης, της ισοτιμίας, της φιλανθρωπίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Αναγνώρισαν τη μεγάλη αξία των γραμμάτων, στηρίχτηκαν σε αυτήν και συνέλαβαν την ιδέα του καλού και ωφέλιμου πολίτη. Οι τρεις ιεράρχες με το έργο και τη δράση τους άφησαν παρακαταθήκες με αιώνια αξία.

Σήμερα παραμονή της μεγάλης εορτής των τριών ιεραρχών, η οποία έχει καθιερωθεί ως ημέρα γραμμάτων και παιδείας, η Ιερά Μητρόπολη Κυρηνείας, οι Σχολικές Εφορείες της Επαρχίας μας, της Κερύνειας, Λαπήθου, Καραβά και Αγίου Αμβροσίου τελούν το ετήσιο μνημόσυνο των αποθανόντων και πεσόντων εκπαιδευτικών, Σχολικών Εφόρων, δωρητών και ευεργετών τω Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων της επαρχίας μας.

Τιμούμε και μνημονεύουμε όλους εκείνους που σε καιρούς δύσκολους υπήρξαν στυλοβάτες και καθοδηγητές στην εδραίωση, τη διάδοση και την ανάπτυξη της Ελληνικής παιδείας στην επαρχία μας.

Στο διάβα της ιστορίας της Κύπρου, εντοπίζουμε σε διάφορους σταθμούς ξεχωριστά αποτυπώματα και ψηφίδες δημιουργίας και προσφοράς από πολλούς εκλεκτούς συμπατριώτες μας οι οποίοι με μεγάλες εισφορές και δωρεές, άλλαξαν τον τρόπο και την ποιότητα της εκπαίδευσης του τόπου μας.

Κτιστήκαν μεγαλοπρεπή σχολεία και δόθηκαν κίνητρα να αναπτυχθεί η Ελληνική παιδεία και να προβληθεί η θρησκευτική παράδοση και ιστορία του νησιού μας.

Στη δική μας επαρχία της Κερύνειας, με την καθοδήγηση της Μητρόπολής μας, εντοπίζουμε την περίοδο της Τουρκοκρατίας να λειτουργούν σχολεία σε 13 κοινότητες και σε αρκετά μοναστήρια όπως στην Ιερά Μονή Αχειροποιήτου για τους κατοίκους Λαπήθου Καραβά , του Αγίου Παντελεήμονα στη Μύρτου και στην Παναγία της Μελαντρίνας στην Καλογραία , δίπλα από το Άγιο Αμβρόσιο.

Από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα και μετά, σχεδόν όλες οι κοινότητες της επαρχίας απέκτησαν δικούς τους δασκάλους, έκτισαν δικά τους σχολεία και εξασφάλισαν τη βασική μόρφωση των παιδιών τους. Βασικό στήριγμα σε αυτή την προσπάθεια ήταν η Μητρόπολη Κυρηνείας, η εθελοντική εργασία των κατοίκων και οι δωρεές σε υλικά αγαθά και χρήματα προς τις σχολικές και κοινοτικές αρχές.

Σταθμός δημιουργίας και πνευματικής προσφοράς στην ιστορία της Ελληνικής παιδείας της επαρχίας Κερύνειας, αποτελεί η ίδρυση των σχολαρχείων Κερύνειας και Λαπήθου το 1917 υπό την αιγίδα του Μητροπολίτη Κυρηνείας Μακαρίου του Β΄. Τα σχολαρχεία αυτά σταδιακά αναβαθμίστηκαν και έγιναν εξατάξια Γυμνάσια Κερύνειας και Λαπήθου.

Σε κατοπινό στάδιο δημιουργήθηκε το Ελληνικό Γυμνάσιο Αγίου Αμβροσίου το 1934. Την ίδια χρονιά λειτούργησε στην πόλη της Κερύνειας η ιδιωτική εμπορική και επαγγελματική σχολή Κερύνειας κάτω από την καθοδήγηση και διεύθυνση της αείμνηστης Νιόβης Φράγκου.

Πριν το 1974 λειτουργούσαν στην επαρχία μας, 36 Δημοτικά σχολεία στην πόλη της Κερύνειας και σε 32 κοινότητες. Τα αναφέρω στη συνέχεια, με τη μνήμη να επιστρέφει 43 χρόνια πίσω και να μας θυμίζει την πλούσια Ελληνική ιστορία και παιδεία της επαρχίας μας. Τα 36 Δημοτικά σχολεία ήσαν. Το Δημοτικό Σχολείο στην πόλη της Κερύνειας, και στις κοινότητες Μπελλαπαΐς, Άγιο Γεώργιο, Καζάφани, Τριμίθι, Καράκουμι, Κάρμι, Άγιο Επίκτητο, Άγιο Αμβρόσιο, Χάρτζια, Κλεπίνη, Καλογραία, Καραβά Α΄ και Β΄, Λάπηθο Α΄ και Β΄, Βασίλεια Α΄ και Β΄, Παλαιόσοφο, Λιβερά, Λάρνακα Λαπήθου, Αγριδάκι, Άγιο Ερμόλαο, Σύσκληπο, Κοντεμένο, Δίκωμο Α΄ και Β΄, Βουνό, Κουτσοβέντη, Συχχαρί, Πάναγρα, Μύρτου, Διόριος, Ασύματος, Κορμακίτης Καρπάσια και Αγία Ειρήνη.

Το 1974 λειτουργούσαν στην επαρχία Κερύνειας τρία εξατάξια Ελληνικά Γυμνάσια, της Κερύνειας με 614 μαθητές, της Λαπήθου με 536 μαθητές και του Αγίου Αμβροσίου με 213 μαθητές. Επίσης στον Καραβά λειτούργουσε η ιδιωτική σχολή Καραβία με αρκετούς μαθητές.

Η μνήμη δυνατή και ανίκητη μας γυροφέρνει στα όμορφα μαθητικά χρόνια με τις αξέχαστες αναμνήσεις και τις θύμησες. Εκπαιδευτικοί με ήθος και αρχές έδιναν εφόδια γνώσης στους νέους μας. Στυλοβάτες στην όμορφη διαδρομή της γνώσης και της προόδου ήσαν οι ευεργέτες και δωρητές μας , οι οποίοι συμπλήρωναν έναν μεγάλο κατάλογο με άτομα από κάθε περιοχή της επαρχίας μας.

Τα παραδείγματα μεγάλων ευεργετών της επαρχίας μας είναι πάρα πολλά, Αναφέρω επιλεκτικά μερικά ,τον μεγάλο ευεργέτη της Κερύνειας και Καραβά Γεώργιο Τσίμον, τις οικογένειες Τσαγγαρίδη και Λοιζίδη από τη Λάπηθο και το Μιχάλη Φτωχό από τον Άγιο Αμβρόσιο.

Τιμούμε και μνημονεύουμε σήμερα, 43 χρόνια μακριά από την αγαπημένη μας επαρχία όλους τους εκπαιδευτικούς, δωρητές, ευεργέτες, σχολικούς εφόρους που με το έργο τους λάμπρυναν μια όμορφη διαδρομή γνώσης στα σκλαβωμένα σήμερα εκπαιδευτήρια της επαρχίας μας.

Διανύουμε μια δύσκολη περίοδο με εξελίξεις που συνδέονται με τις συνομιλίες για το Εθνικό μας θέμα. Η Τουρκία παραμένει αδιάλλακτη με θέσεις που δεν δίνουν καμιά προοπτική ή ελπίδα για αίσιο αποτέλεσμα. Στον ορίζοντα παραμένει ο στόχος της απελευθέρωσης της κατεχόμενης γης μας. Πώς και πότε θα γίνει αυτό κατορθωτό είναι πολύ δύσκολο να απαντηθεί. Υπάρχει διέξοδος? Η απάντηση είναι ΝΑΙ, με τη δική μας στάση και τη δική μας συμπεριφορά. Με αξιοπρέπεια κρατάμε καλά φυλαγμένες τις αρχές της ορθόδοξης πίστης μας και προβάλλουμε με περηφάνια την προσφορά των εκπαιδευτικών, των δωρητών και των προγόνων μας μέσα στους αιώνες.

Με την ευχή το μνημόσυνο που τελούμε σήμερα να είναι ένα νέο αναβάπτισμα πίστης και ελπίδας με νέες δυνάμεις και νέες αντοχές για καλύτερες μέρες. Χωρίς ταλαντεύσεις και πίστη στο δίκαιο όλοι μαζί συνεχίζουμε την ανηφορική μας πορεία.

Η ζωή μας είναι ένα συμβόλαιο σύνδεσης μεταξύ της γενιάς που έφυγε και της γενιάς που θα έρθει. Τιμούμε και μνημονεύουμε με σεβασμό και εκτίμηση αυτούς που έφυγαν, προσφέρουμε, δημιουργούμε, αγωνιζόμαστε για τις γενιές που θα έρθουν. Το ταξίδι της ζωής είναι γεμάτο ανατροπές, δυσκολίες αλλά και δυνατές προκλήσεις, ελπίδας, πίστης και αισιοδοξίας για το καλό της κοινωνίας και της ελευθερίας του τόπου μας.

Φωτοδότρα και Αιωνία η μνήμη όλων των προγόνων μας.

Γιάννης Παπαϊωάννου

Πρώην Δήμαρχος Καραβά